

Köztes terek / Spații intermediare / Spaces in Between

Nemzetközi konferencia, 2019. április 26-27.

A Sapientia EMTE Csíkszeredai Kara, Humántudományok Tanszékének Kultúráközi Kölcsönhatások Kutatóközpontja és a Kolozsvári Akadémiai Bizottság szervezésében 2019. április 26-27-én került sor a *Köztes terek / Spații intermediare / Spaces in Between* című háromnyelvű nemzetközi konferenciára, amelyen 8 országból 140 előadó vett részt. A rendezvény a kutatóközpont által szervezett korábbi konferenciák központi témáit – *határátlépések, idegenképek, többnyelvűség, reprezentációk* – vitte tovább, ezúttal a *köztes terekre* összpontosítva. Az interdiszciplináris konferencia előadásai irodalmi, nyelvészeti, fordítás- és médiatudományi, történelmi, szociológiai és más kultúratudományi szakterületek nézőpontját alkalmazva közelítették meg a kérdéskört. A nyelvi határjelenségeken túl szóba kerültek az átmenetek, a kultúrák közötti átjárhatóság kérdései; az identitásképzés folyamatai, az emlékezet köztes terei, a peremkultúrák, a kisebbségi identitás; a köztesesség alakzatai a kortárs irodalomban; a befogadás, megértés, a dialogikus köztesesség; a metaleptikus határátlépések fikció és realitás között; a magas irodalom és populáris irodalom köztes terei; köztes térkonfigurációk: határterületek, heterotópiák, nem-helyek; a művészeti ágak közötti átjárások; a köztes tér a transznacionális migráció folyamataiban; a tanárképzés átmeneteinek kihívásai. Homi Bhabha, Marc Augé, Alain Badiou, Hayden White, Gérard Genette, Michel Foucault, Raymond Williams, Roland Barthes és más teoretikusok neve sűrűn hangzott el a két nap előadásában.

A konferencia plenáris előadói a három nyelvet és az interdiszciplináris jelleget egyaránt képviselték. Navracsecs Judit, egyetemi tanár Veszprémből, a Pannon Egyetemről a gyermekkori többnyelvűséggel foglalkozó legújabb kutatások eredményeit ismertette. Caius Dobrescu, a Bukaresti Egyetem tanára, román nyelvű előadásában kapcsolódott a konferencia nyitó rendezvényeként csütörtök délután, a Kájoni János Megyei Könyvtárral közös szervezésben zajlott könyvbemutatóhoz, amelyen a *Vlad Lupu* nevű főszereplő köré szerveződő krimisorozata első három kötetéről beszélgetett Tapodi Zsuzsával és Tomonicska Ingriddel. Egy svéd-dán krimifilm-sorozat népszerűségének okait kutató előadásában a populáris műfajok valóságfeltáró, társadalomkritikai szerepét emelte ki. Pethő Ágnes, a Sapientia EMTE Kolozsvári Karának tanára, angol nyelvű előadásában a diorámák intermediális szerepét vizsgálta, valamint a festmények „megelevenítését” a kortárs filmművészetben. A tudományos előadások 29 élőszavas szekcióban hangzottak el, a virtuálisok pedig a konferencia internetes platformján váltak elérhetőkké.

A kutatócsoportok közösen mutathatták eredményeiket, de külön érdekességnek számított az egymással eddig kapcsolatban nem álló előadók következtetéseinek egybehangzása, például Horváth Krisztina (ELTE, Budapest) és Gizinska Csilla (Varsó) esetében, akik a közteséget vizsgálták kettős identitású, magyar-francia, illetve magyar-lengyel szerzők műveiben, azt a folyamatot, amikor az önkép és a másásképp közötti határ mindkét oldala megvilágításba kerül.

A diszciplínák párbeszédét sok előadás során figyelhették meg a jelenlévők. Tódor Erika Mária (Sapientia EMTE, Csíkszereda) például a transzlingvisztika segítségével közelítette meg Caius Dobrescu *Halál a Székelyföldön* című regényének szövegvilágát, Dani Erzsébet (Debrecen) a magyar és román irodalmi örökségek találkozási pontjait olvasásszociológiai szempontból vizsgálta, Simber Atay (Izmir) Haruki Murakami krimiregényének elemzésekor jutott a debreceni Keszeg Annának és Kálai Sándornak a

Budapest noir adaptáció kapcsán megfogalmazott következtetésével rokon konklúzióra. A kultúráközvetítés problémáit emelte ki Alessandro Zuliani (Udine) az állandó szókapcsolatok fordíthatóságának kérdéseit elemezve, akárcsak Somodi Júlia (Budapest) vagy a szervező tanszék tagjai, Ajtony Zsuzsanna és Pál Enikő.

A távlatkeresés és dimenzióváltás, az anamorfózis, a hajó heterotópiája, a munkamigráció, a finnugor népek identitása, a populáris műfajok, a videójátékok, a többnyelvű hallgatók, a plakátok, a rítusok szerepe, a narratív emlékezet, a magány és félelem köztes terei, modernség és hagyomány, metalepszis, kortárs történelemelméletek, előítéletek, hibriditás, nyelvi tájkép, kiállítótér, textuális és vizuális tér, multimedialitás, proaganda, emlékezhelyek – és még sorolhatnánk az előadások kulcsszavait annak érzékeltetésére, hogy mennyire színes tudományos palettára nyílt rálátás.

Az előadások alapján szerkesztett szövegek, pozitív lektori vélemény nyomán, a nemzetközi adatbázisokban jegyzett *Acta Universitatis Sapientiae, Philologica* sorozatának 2019-es számaiban, valamint tudományosan elismert kiadók által gondozott konferenciakötetekben jelennek meg.